

KINH NGHIỆM ÁP DỤNG KINH TẾ SỐ TẠI MỘT SỐ NƯỚC TRÊN THẾ GIỚI VÀ BÀI HỌC CHO VIỆT NAM

● MAI ĐỨC TOÀN - VÔ VĂN QUỐC ĐẠI - VÔ NGỌC KIỀU DUYÊN

TÓM TẮT:

Nghiên cứu tập trung vào phân tích và tổng hợp các kinh nghiệm triển khai kinh tế số ở một số quốc gia tiên tiến trên thế giới như Hoa Kỳ, Trung Quốc, Singapore. Các nước này đã cung cấp những mô hình thành công và các chiến lược cụ thể, từ việc xây dựng hạ tầng kỹ thuật số hiện đại, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đến việc áp dụng các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp và triển khai chính phủ điện tử. Qua đó, nghiên cứu rút ra những bài học và đưa ra khuyến nghị phù hợp để Việt Nam có thể áp dụng hiệu quả trong quá trình chuyển đổi số phù hợp với điều kiện thực tế của Việt Nam.

Từ khóa: kinh tế số, chuyển đổi số, hạ tầng, công nghệ, nguồn nhân lực, sáng tạo

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ, kinh tế số trở thành động lực quan trọng cho sự phát triển kinh tế - xã hội. Nghiên cứu này tập trung vào việc học hỏi từ những quốc gia tiên tiến, nơi đã đạt được nhiều thành tựu trong việc triển khai kinh tế số, từ đó rút ra những bài học quý báu có thể áp dụng vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Kết quả nghiên cứu cung cấp thông tin hữu ích cho việc hoạch định chính sách và chiến lược phát triển kinh tế số tại Việt Nam. Những bài học kinh nghiệm từ các quốc gia khác sẽ giúp Việt Nam rút ngắn thời gian và tránh được những sai lầm trong quá trình phát triển kinh tế số.

Việc nghiên cứu các mô hình và kinh nghiệm thành công từ các nước như Hoa Kỳ, Trung Quốc, Singapore và Hàn Quốc giúp xác định các yếu tố then chốt như hạ tầng công nghệ, chính sách hỗ trợ, và phát triển nguồn nhân lực.

2. Cơ sở lý thuyết và tổng quan nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý thuyết

❖ Khái niệm kinh tế số

Kinh tế số, còn được gọi là nền kinh tế số hóa, bao gồm các hoạt động kinh tế dựa trên công nghệ số, bao gồm thương mại điện tử, tài chính số và các dịch vụ dựa trên internet. Theo Bowman, J. P. (1996), định nghĩa kinh tế số là sự chuyển đổi từ nền kinh tế dựa trên sản xuất công nghiệp sang nền kinh tế dựa trên tri thức và thông tin, được thúc đẩy bởi công nghệ thông tin và truyền thông, kinh tế số là việc ứng dụng công nghệ số vào mọi khía cạnh của đời sống kinh tế, từ sản xuất, phân phối, đến tiêu thụ (Bowman, J. P, 1996)

❖ Vai trò của kinh tế số

Kinh tế số đóng một vai trò cực kỳ quan trọng trong thế giới hiện đại, không chỉ là động lực để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế mà còn là yếu tố quyết định đến sự cạnh tranh và phát triển của các quốc

gia. Việc áp dụng công nghệ số không chỉ giúp cải thiện hiệu suất và năng suất lao động còn tạo ra mô hình kinh doanh mới, mở rộng thị trường và tạo ra cơ hội việc làm mới cho người lao động.

Nghiên cứu của Brynjolfsson & Kahin (2000) đã chỉ ra rằng kinh tế số không chỉ giúp các doanh nghiệp giảm chi phí và tối ưu hóa quy trình sản xuất mà còn thúc đẩy sự sáng tạo và đổi mới. Các công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn và tự động hóa đã mở ra không gian cho các sản phẩm và dịch vụ mới, từ đó tăng cường giá trị gia tăng và cải thiện trải nghiệm của người tiêu dùng (Brynjolfsson & Kahin, 2000).

Bên cạnh đó, kinh tế số còn mở rộng khả năng tiếp cận thị trường toàn cầu cho các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và vừa, nhờ vào các nền tảng thương mại điện tử và các dịch vụ trực tuyến. Điều này giúp các doanh nghiệp có thể tiếp cận được nhiều khách hàng hơn và tăng cường tính cạnh tranh trong thị trường quốc tế.

❖ *Đặc điểm của kinh tế số*

Kinh tế số có một số đặc điểm nổi bật như sau:

Cơ sở hạ tầng ICT: đây là nền tảng của kinh tế số, bao gồm phần cứng, phần mềm và dịch vụ viễn thông. Theo Mesenbourg (2001), cơ sở hạ tầng ICT là yếu tố cốt lõi để hỗ trợ các hoạt động kinh tế số.

Thương mại điện tử: giao dịch hàng hóa và dịch vụ qua mạng internet là một phần quan trọng của kinh tế số. Brynjolfsson và Kahin (2000) đã chỉ ra sự phát triển của các nền tảng kỹ thuật số và thương mại điện tử góp phần vào việc tăng cường hiệu quả kinh tế.

Các hoạt động kinh doanh kỹ thuật số: sử dụng ICT để cải thiện quy trình kinh doanh là một đặc điểm quan trọng của kinh tế số. Bukht và Hecks (2017) trong nghiên cứu "Defining, Conceptualising and Measuring the Digital Economy" (Development Informatics Working Paper Series) đã định nghĩa kinh tế số bao gồm tất cả các hoạt động kinh tế dựa trên ICT và phân biệt giữa kinh tế số hạt nhân (các ngành công nghệ cao như phần mềm và viễn thông) và các lĩnh vực mở rộng (như thương mại điện tử và dịch vụ trực tuyến).

2.2. Tổng quan nghiên cứu

Công trình nghiên cứu của Surblytė-Namavičienė (2020) có nhiều ưu điểm nổi bật. Trước hết, nghiên cứu này cung cấp một phân tích toàn diện về mối quan hệ giữa con người và trí tuệ nhân tạo trong bối cảnh kinh tế số. Việc xem xét từ hai góc độ kỹ thuật và kinh tế giúp người đọc hiểu rõ hơn về sự phức tạp và tiềm năng của kinh tế số. Ngoài ra, tác giả không chỉ trình bày các khái niệm lý thuyết mà còn minh họa bằng các ví dụ thực tiễn, giúp người đọc dễ dàng liên hệ và áp dụng kiến thức vào thực tế. Nghiên cứu này cũng rất cập nhật, khi đề cập đến các xu hướng mới nhất trong kinh tế số và trí tuệ nhân tạo, từ đó cung cấp một góc nhìn hiện đại và phù hợp với bối cảnh hiện tại.

Công trình nghiên cứu của Kowalkiewicz và cộng sự (2017) về "The Business Consequences of a Digitally Transformed Economy" có nhiều ưu điểm nổi bật. Trước hết, nghiên cứu này cung cấp một phân tích sâu rộng về các hậu quả kinh doanh của nền kinh tế số hóa, đưa ra một cái nhìn toàn diện về cách mà công nghệ số đang thay đổi bản chất và cách thức hoạt động của các doanh nghiệp. Nghiên cứu kết hợp một cách hiệu quả giữa lý thuyết và các trường hợp thực tế, giúp người đọc dễ dàng hiểu và áp dụng các khái niệm vào thực tiễn. Tác giả đã sử dụng nhiều ví dụ minh họa từ các ngành công nghiệp khác nhau, làm tăng tính thuyết phục và thực tiễn của nghiên cứu. Một điểm mạnh khác của công trình này là sự cập nhật và phản ánh đúng những xu hướng hiện tại trong lĩnh vực số hóa.

Công trình nghiên cứu của Mecedas và Vonortas (2018) về "The Singular Economy: End of the Digital/Physical Divide" có nhiều ưu điểm nổi bật. Trước hết, nghiên cứu này cung cấp một cái nhìn sâu sắc và mới mẻ về sự hợp nhất giữa nền kinh tế số và kinh tế vật lý, một xu hướng quan trọng trong thời đại hiện nay. Tác giả đã phân tích chi tiết cách mà sự hội tụ này đang thay đổi cấu trúc và hoạt động của các ngành công nghiệp khác nhau, từ sản xuất, dịch vụ đến bán lẻ. Việc tập trung vào sự kết hợp giữa các yếu tố số và vật lý giúp làm rõ hơn về tiềm năng và thách thức của nền kinh tế hiện đại,

qua đó giúp người đọc hiểu rõ hơn về sự chuyển đổi này. Một điểm mạnh khác của nghiên cứu là tính cập nhật và phản ánh đúng thực tế. Tác giả đã sử dụng nhiều ví dụ minh họa từ các ngành công nghiệp khác nhau để minh họa cho sự hợp nhất giữa kinh tế số và vật lý. Điều này không chỉ giúp người đọc dễ dàng hình dung mà còn cung cấp những thông tin thực tiễn về các chiến lược và phương pháp các doanh nghiệp đang áp dụng để tận dụng xu hướng này.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Kết quả nghiên cứu kinh nghiệm áp dụng kinh tế số tại một số nước trên thế giới

❖ Kinh nghiệm áp dụng kinh tế số tại Hoa Kỳ

Hoa Kỳ là một trong những quốc gia tiên phong và dẫn đầu trong việc áp dụng kinh tế số. Kinh nghiệm của Hoa Kỳ trong lĩnh vực này có thể được chia thành các khía cạnh chính sau:

Chính phủ Hoa Kỳ đã triển khai nhiều chính sách và quy định nhằm thúc đẩy sự phát triển của kinh tế số. Các chính sách này bao gồm việc đầu tư vào cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, khuyến khích nghiên cứu và phát triển và tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghệ. Ví dụ, từ năm 2015 đến 2020, Hoa Kỳ đã chi hơn 110 tỷ USD vào việc phát triển hạ tầng công nghệ và an ninh mạng (Statista, 2021). Các chương trình tài trợ nghiên cứu như DARPA (Cơ quan Dự án Nghiên cứu Quốc phòng Tiên tiến) đã đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy sáng tạo và ứng dụng công nghệ mới.

Hoa Kỳ, đặc biệt là Thung lũng Silicon, được biết đến là trung tâm khởi nghiệp công nghệ hàng đầu thế giới. Hệ sinh thái khởi nghiệp tại đây được hỗ trợ bởi các quỹ đầu tư mạo hiểm, các chương trình tăng tốc khởi nghiệp và mạng lưới các doanh nhân, nhà đầu tư và cố vấn dày dặn kinh nghiệm. Năm 2020, các quỹ đầu tư mạo hiểm đã đầu tư khoảng 130 tỷ USD vào các công ty

Hoa Kỳ là quốc gia tiên phong trong lĩnh vực thương mại điện tử và nền kinh tế chia sẻ. Amazon và eBay là những ví dụ điển hình về sự thành công của mô hình thương mại điện tử. Năm 2020, doanh

thu của Amazon đạt 386 tỷ USD, chiếm hơn 40% thị phần thương mại điện tử tại Hoa Kỳ (Statista, 2021). Các nền tảng như Uber và Airbnb đã thay đổi cách thức vận hành của ngành vận tải và lưu trú, tạo ra các mô hình kinh doanh mới và thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế chia sẻ. Năm 2020, doanh thu của Uber đạt 11.1 tỷ USD, trong khi Airbnb đạt 3.4 tỷ USD (Uber, 2020; Airbnb, 2020).

Hoa Kỳ không ngừng đầu tư vào nghiên cứu và phát triển (R&D) các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI), blockchain, Internet vạn vật (IoT) và công nghệ sinh học. Năm 2020, tổng chi tiêu R&D tại Hoa Kỳ đạt khoảng 656 tỷ USD, chiếm hơn 3% GDP (National Science Foundation, 2020). Sự đầu tư mạnh mẽ này đã giúp Hoa Kỳ duy trì vị thế dẫn đầu trong việc phát triển và ứng dụng các công nghệ mới, tạo ra những thay đổi đột phá và mang lại lợi ích kinh tế lớn.

Kinh nghiệm của Hoa Kỳ trong áp dụng kinh tế số là một mô hình đáng học hỏi. Chính phủ và khu vực tư nhân đã phối hợp chặt chẽ để tạo ra một môi trường thuận lợi cho sự phát triển của công nghệ số. Những thành công của Hoa Kỳ trong việc áp dụng kinh tế số không chỉ dựa vào việc phát triển công nghệ mà còn nhờ vào việc xây dựng một hệ sinh thái hỗ trợ đổi mới và sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao và ứng dụng công nghệ vào nhiều lĩnh vực khác nhau. Những bài học từ Hoa Kỳ có thể cung cấp nhiều gợi ý quý giá cho các quốc gia khác, bao gồm Việt Nam, trong việc phát triển và ứng dụng kinh tế số.

❖ Kinh nghiệm áp dụng kinh tế số tại Trung Quốc

Trung Quốc đã trở thành một trong những quốc gia tiên phong trong việc áp dụng kinh tế số, với nhiều kinh nghiệm mà các quốc gia khác có thể học hỏi. Đầu tiên, Trung Quốc đã đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng kỹ thuật số, bao gồm mạng 5G, internet băng thông rộng và các trung tâm dữ liệu. Theo báo cáo của Bộ Công nghiệp và Công nghệ Thông tin Trung Quốc (MIIT), tính đến cuối năm 2023, Trung Quốc đã triển khai hơn 1,4 triệu trạm gốc 5G, chiếm khoảng 70% tổng số trạm gốc 5G trên toàn cầu (Guiyu, H., & Fedorova, L, 2023)

Trung Quốc cũng đi đầu trong việc sử dụng thanh toán điện tử. Hệ thống thanh toán di động của nước này, với sự tham gia của các nền tảng như Alipay và WeChat Pay, đã trở nên phổ biến. Năm 2022, tổng giá trị giao dịch qua thanh toán di động ở Trung Quốc đạt khoảng 58,8 nghìn tỷ nhân dân tệ (tương đương khoảng 9,2 nghìn tỷ USD), tăng 15,2% so với năm trước đó (Song, M., Zheng, C., & Wang, J, 2022)

Trung Quốc đã đầu tư mạnh mẽ vào nghiên cứu và phát triển (R&D) để phát triển các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI), blockchain và Internet of Things (IoT). Theo số liệu từ UNESCO, Trung Quốc đã chi hơn 2,4% GDP cho R&D vào năm 2022, với tổng mức đầu tư đạt khoảng 563 tỷ USD. Ngoài ra, Trung Quốc cũng đã đầu tư vào giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực kỹ thuật số. Các chương trình đào tạo và các khóa học trực tuyến đã được triển khai rộng rãi. Năm 2023, hơn 200 triệu người ở Trung Quốc đã tham gia vào các khóa học trực tuyến, trong đó có nhiều khóa học liên quan đến kỹ năng số và công nghệ thông tin (Luo, K., Liu, Y., Chen, P. F., & Zeng, M., 2022)

❖ *Kinh nghiệm áp dụng kinh tế số tại Singapore*

Singapore đã trở thành một trong những quốc gia hàng đầu thế giới về áp dụng kinh tế số, nhờ vào những chiến lược và chính sách thông minh. Đầu tiên, Singapore đã xây dựng một hạ tầng kỹ thuật số mạnh mẽ với mạng lưới internet tốc độ cao và hệ thống dữ liệu tiên tiến. Theo báo cáo của Bộ Truyền thông và Thông tin Singapore, tỷ lệ hộ gia đình có kết nối internet băng thông rộng đạt 99% vào năm 2023, đảm bảo mọi người dân có thể tiếp cận các dịch vụ số một cách dễ dàng. Singapore cũng chú trọng đến việc phát triển hệ sinh thái thanh toán số.

Để hỗ trợ doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và vừa (SMEs), trong quá trình chuyển đổi số, Singapore đã triển khai nhiều chương trình hỗ trợ. Một trong những sáng kiến nổi bật là chương trình "SMEs Go Digital" được khởi động từ năm 2017. Chương trình này cung cấp các hướng dẫn, công cụ và hỗ trợ tài chính cho các doanh nghiệp để

áp dụng công nghệ số vào hoạt động kinh doanh. Tính đến cuối năm 2023, hơn 70% SMEs tại Singapore đã tham gia chương trình này và áp dụng ít nhất một giải pháp kỹ thuật số. Singapore cũng là một trung tâm thương mại điện tử phát triển mạnh mẽ. Theo báo cáo của Google, Temasek và Bain & Company, thị trường thương mại điện tử của Singapore đạt giá trị 7 tỷ USD vào năm 2023, tăng 20% so với năm 2022.

Tóm lại, kinh nghiệm áp dụng kinh tế số tại Singapore cho thấy sự thành công của một lộ trình phát triển toàn diện, từ việc xây dựng hạ tầng kỹ thuật số đến việc hỗ trợ doanh nghiệp và người lao động trong quá trình chuyển đổi số. Những thành tựu này không chỉ giúp Singapore trở thành một nền kinh tế số hàng đầu thế giới mà còn là bài học quý báu cho các quốc gia khác trong việc phát triển kinh tế số.

3.2. Thảo luận thực trạng áp dụng kinh tế số tại Việt Nam

Việt Nam đang trên con đường trở thành một trong những nền kinh tế số hàng đầu khu vực Đông Nam Á, với nhiều chính sách và sáng kiến nhằm thúc đẩy quá trình chuyển đổi số trên diện rộng. Tuy nhiên, việc áp dụng kinh tế số tại Việt Nam vẫn còn gặp nhiều thách thức và cơ hội cần được khai thác hiệu quả. Việt Nam đã đạt được những tiến bộ đáng kể trong việc phát triển hạ tầng kỹ thuật số. Theo Bộ Thông tin và Truyền thông, tính đến cuối năm 2022, tỷ lệ phủ sóng mạng 4G đã đạt trên 95% dân số và mạng 5G đang được triển khai thử nghiệm tại nhiều thành phố lớn như Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh và Đà Nẵng. Mặc dù vậy, sự chênh lệch về hạ tầng kỹ thuật số giữa các vùng miền vẫn còn khá lớn, ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận công nghệ của người dân tại các khu vực nông thôn và miền núi. Thương mại điện tử tại Việt Nam đã phát triển mạnh mẽ trong những năm gần đây. Năm 2022, tổng giá trị giao dịch thương mại điện tử đạt khoảng 16,4 tỷ USD, tăng 20% so với năm trước, theo báo cáo của Statista.

Việc sử dụng thanh toán điện tử tại Việt Nam cũng đang trên đà tăng trưởng. Theo Ngân hàng

Nhà nước Việt Nam, số lượng giao dịch qua các ví điện tử như MoMo, ZaloPay và ViettelPay đã tăng mạnh, với tổng giá trị giao dịch thanh toán không dùng tiền mặt đạt khoảng 9,6 tỷ USD trong năm 2021. Chính phủ đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ như miễn giảm phí giao dịch, khuyến khích sử dụng các phương thức thanh toán điện tử trong các dịch vụ công. Tuy nhiên, thói quen sử dụng tiền mặt vẫn còn phổ biến, đặc biệt ở các khu vực nông thôn. Chính phủ Việt Nam đã triển khai nhiều chương trình hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số, điển hình là chương trình "Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030".

3.3. Thảo luận

Thực trạng áp dụng kinh tế số tại Việt Nam đã có những bước tiến đáng kể nhưng cũng đối diện với nhiều thách thức. Về hạ tầng kỹ thuật số, Việt Nam đã có những bước đi vững chắc với tỷ lệ phủ sóng mạng 4G cao và việc triển khai thử nghiệm mạng 5G tại các đô thị lớn. Tuy nhiên, sự chênh lệch về hạ tầng giữa các khu vực vẫn là vấn đề ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận công nghệ của người dân ở các vùng nông thôn và miền núi.

Trong lĩnh vực thương mại điện tử, Việt Nam đã chứng kiến sự bùng nổ với sự gia tăng mạnh mẽ của giao dịch trực tuyến qua các nền tảng như Shopee, Lazada, và Tiki. Đặc biệt, dịch Covid-19 đã thúc đẩy nhu cầu mua sắm trực tuyến, đóng góp vào sự phát triển của lĩnh vực này. Tuy nhiên, vấn đề bảo mật thông tin, tính minh bạch trong giao dịch vẫn còn là thách thức đối với ngành Thương mại điện tử.

Về thanh toán điện tử, các ví điện tử như MoMo, ZaloPay và ViettelPay đang ngày càng được ưa chuộng, giúp giảm thiểu việc sử dụng tiền mặt và nâng cao tiện ích thanh toán. Tuy nhiên, thói quen sử dụng tiền mặt vẫn còn rất mạnh mẽ, đặc biệt ở các khu vực nông thôn.

Chính phủ Việt Nam đã có các chính sách và chương trình hỗ trợ nhằm thúc đẩy chuyển đổi số trong doanh nghiệp, nhưng nhiều doanh nghiệp vẫn gặp khó khăn về năng lực và tài chính để thích nghi với công nghệ mới.

An ninh mạng và quản lý dữ liệu cũng là một lĩnh vực quan trọng được Chính phủ quan tâm và đầu tư. Luật An ninh mạng đã ban hành nhằm bảo vệ an toàn thông tin và dữ liệu cá nhân, tuy nhiên việc thực thi và nâng cao nhận thức về an ninh mạng vẫn còn là thách thức lớn.

Giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực kỹ thuật số là một xu hướng đang được đẩy mạnh, với nhiều chương trình đào tạo và cập nhật kỹ năng cho lao động. Tuy nhiên, việc đào tạo vẫn chưa đáp ứng đủ nhu cầu của thị trường lao động, đặc biệt trong bối cảnh công nghiệp 4.0 đang phát triển mạnh mẽ.

4. Bài học từ Hoa Kỳ, Trung Quốc, Singapore và giải pháp áp dụng kinh tế số cho Việt Nam

Kinh tế số đang ngày càng trở thành yếu tố quan trọng trong sự phát triển kinh tế của các quốc gia trên thế giới. Để bắt kịp xu hướng này, Việt Nam có thể học hỏi từ các quốc gia tiên tiến như Hoa Kỳ, Trung Quốc và Singapore. Hoa Kỳ là một trong những quốc gia dẫn đầu về phát triển kinh tế số với những công ty công nghệ hàng đầu thế giới như Google, Apple, Amazon và Microsoft. Hoa Kỳ đã xây dựng một hệ sinh thái khởi nghiệp mạnh mẽ với sự hỗ trợ từ các tổ chức tài chính, chính phủ và các trung tâm nghiên cứu. Việt Nam cần tạo điều kiện thuận lợi cho các startup, đặc biệt trong lĩnh vực công nghệ số.

Trung Quốc đã có những bước phát triển vượt bậc trong lĩnh vực kinh tế số, đặc biệt là trong thương mại điện tử và các ứng dụng di động. Trung Quốc đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng kỹ thuật số, bao gồm mạng 5G, trung tâm dữ liệu và các nền tảng thương mại điện tử. Việt Nam cần đầu tư vào cơ sở hạ tầng kỹ thuật số để hỗ trợ sự phát triển của kinh tế số.

Singapore là một trong những quốc gia có nền kinh tế số phát triển mạnh mẽ nhất khu vực Đông Nam Á. Singapore đã triển khai chính phủ điện tử và các dịch vụ công trực tuyến, giúp tăng cường hiệu quả quản lý và minh bạch. Việt Nam cần đẩy mạnh triển khai chính phủ điện tử và cung cấp các dịch vụ công trực tuyến. Singapore tích cực hợp

tác với các quốc gia và tổ chức quốc tế để học hỏi và chia sẻ kinh nghiệm trong lĩnh vực công nghệ số. Việt Nam cũng cần mở rộng hợp tác quốc tế để tận dụng kiến thức và công nghệ từ các quốc gia tiên tiến.

Từ những bài học đó cho thấy, để phát triển kinh tế số tại Việt Nam, cần thực hiện một số giải pháp cụ thể. Đầu tiên, đầu tư vào mạng lưới internet tốc độ cao, mạng 5G, trung tâm dữ liệu và các nền tảng số là rất quan trọng. Tiếp theo, việc đầu tư vào giáo dục và đào tạo, đặc biệt là các ngành STEM và cung cấp các chương trình đào tạo kỹ năng số cho người lao động là cần thiết để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao.

5. Kết luận

Hoa Kỳ, Trung Quốc và Singapore đã cung cấp những mô hình thành công và các chiến lược cụ thể, từ việc xây dựng hạ tầng kỹ thuật số hiện đại, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đến việc áp

dụng các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp và triển khai chính phủ điện tử.

Từ Hoa Kỳ, Việt Nam có thể học hỏi về hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và đầu tư vào giáo dục, đặc biệt là các ngành STEM. Trung Quốc mang đến bài học về việc đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng kỹ thuật số và các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp công nghệ. Singapore thì nổi bật với việc triển khai chính phủ điện tử và các dịch vụ công trực tuyến, cùng với sự hợp tác quốc tế để tiếp cận kiến thức và công nghệ tiên tiến.

Để ứng dụng thành công các kinh nghiệm này, Việt Nam cần tập trung vào việc phát triển hạ tầng kỹ thuật số, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thông qua giáo dục và đào tạo, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo. Các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, thúc đẩy R&D và triển khai chính phủ điện tử cũng là những yếu tố quan trọng ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Hoàng Xuân Lâm (2023). Kinh nghiệm phát triển kinh tế số của một số quốc gia và hàm ý chính sách cho Việt Nam. Truy cập tại <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/kinh-te/-/2018/866402/kinh-nghiem-phat-trien-kinh-te-so-cua-mot-so-quoc-gia-va-ham-y-chinh-sach-cho-viet-nam.aspx>
2. Nguyễn Đăng Hải Yến (2020). Nền kinh tế số: Kinh nghiệm phát triển ở một số quốc gia - bài học cho Việt Nam. Truy cập tại <https://thitruongtaichinhhtiente.vn/nen-kinh-te-so-kinh-nghiem-phat-trien-o-mot-so-quoc-gia-bai-hoc-cho-viet-nam-25520.html>
3. Nguyễn Văn Thành (2020). Kinh nghiệm quốc tế về phát triển nền kinh tế số và hàm ý chính sách cho Việt Nam. Truy cập tại <https://tapchicongthuong.vn/kinh-nghiem-quoc-te-ve-phat-trien-nen-kinh-te-so-va-ham-y-chinh-sach-cho-viet-nam-74202.htm>
4. N-V Hậu, H. Q. (2021). Phát triển kinh tế số ở Việt Nam: Những bước đi ban đầu và giải pháp. Tạp chí Kinh tế và Phát triển, 290, 2-11.
5. Luo, K., Liu, Y., Chen, P. F., & Zeng, M. (2022). Assessing the impact of digital economy on green development efficiency in the Yangtze River Economic Belt. *Energy Economics*, 112, 106127.
6. Meceda, A. M., & Vonortas, N. S. (2018). The Singular Economy: End of the Digital/Physical Divide. *STI Policy Review*, 9(1), 133-157.
7. Mesenbourg, T. L. (2001). Measuring the digital economy. *US Bureau of the Census*, 1(1).
8. Nizametdinov, A. (2022). The importance of the digital economy today. *Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences*, 1(11), 251-254.

9. Ooi, V. (2021). Adapting taxation for the digital Economy in Singapore. Asia Pacific Tax Bulletin, 27(1), 1.
10. Surblytė-Namavičienė, G. (2020). Digital economy: Between human brains and artificial intelligence. In Competition and Regulation in the Data Economy (pp. 7-54). Edward Elgar Publishing.

Ngày nhận bài: 2/4/2024

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 15/4/2024

Ngày chấp nhận đăng bài: 3/5/2024

Thông tin tác giả:

1. TS. MAI ĐỨC TOÀN¹

2. ThS. VÕ VĂN QUỐC ĐẠI¹

3. ThS. VÕ NGỌC KIỀU DUYÊN²

¹Trường Đại học Gia Định

²Trung tâm Kiểm định chất lượng Giáo dục Sài Gòn

EXPERIENCES OF SOME COUNTRIES IN DEVELOPING THE DIGITAL ECONOMY AND LESSONS LEARNED FOR VIETNAM

● Ph.D **MAI DUC TOAN¹**

● Master. **VO VAN QUOC DAI¹**

● Master. **VO NGOC KIEU DUYEN²**

¹Gia Dinh University

²Saigon Centre for Educational Quality Accreditation

ABSTRACT:

This study analyzed and summarized the experiences of several countries, including the United States, China, and Singapore, in developing the digital economy. This study aimed to draw valuable lessons and provide appropriate recommendations for Vietnam to effectively apply the digital transformation process. These countries have provided successful models and specific strategies, from building modern digital infrastructure to developing high-quality human resources, applying business support policies, and implementing e-government. The study drew lessons and made appropriate recommendations so that Vietnam can effectively apply these experiences in its digital transformation process in accordance with the country's actual conditions.

Keywords: digital economy, digital transformation, infrastructure, technology, human resources, innovation.